

українські пісні звучать по-новому серед українських дітей та молоді. Ми впевнені, що завдяки їм українська пісня буде крокувати із покоління в покоління, адже це наш національний код – один із найсильніших.

Список використаних джерел:

1. Василевська-Скупа Л., Швець І., Остапчук Л. Шляхи формування національної самосвідомості підростаючого покоління засобами українського музичного мистецтва: *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*, № 204 (2022).
2. Остапчук Л. О. Український пісенний фольклор як чинник формування духовно-моральних якостей особистості. *Проблеми освіти: Наук.-метод. зб. / Інститут модернізації змісту освіти МОН України*. Київ, 2016. Вип. 86. 544 с.
3. Остапчук Л.О., Сідорова І.С., Лановенко-Мельник Н.В. Автентична та народно-академічна манери співу: специфіка і шляхи професіоналізації *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2021. Вип. 35. Т4. С. 32-38. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/53-4-5>
4. Сідорова І., Грінченко Т., Василевська-Скупа Л. Педагогічні ідеї Віталія Івановича Газінського у контексті професійної підготовки здобувачів музично-педагогічної освіти. (2023). *Мистецтво в культурі сучасності: теорія та практика навчання*, 2, 7-17. [https://doi.org/10.31652/3041-1009-2023\(2\)-01](https://doi.org/10.31652/3041-1009-2023(2)-01)
5. Liudmyla Vasylevska-Skupa, Tetiana Belinska, Kateryna Kushnir, Iryna Sidorova, Lidia Ostapchuk. Science-Modern Formation of mastery of artistic and pedagogical communication of future teachers of music in the process of vocal and choral activities. *Moderní věda*. Praha. Česká republika, Nemoros. 2022. № 1. P. 72-82. https://drive.google.com/file/d/17iV0kthZ_olMAWgveL_dtpnSqPZGu4Z/view
6. Sidorova , I., Smolina , O., Khomiakova , O., Andriichuk , P., & Romaniuk, L. (2022). Introduction of the latest teaching practices and development of the educational process in the field of culture and art: the experience of EU countries. *Revista Eduweb*, 16(2), 70–81. <https://doi.org/10.46502/issn.1856-7576/2022.16.02.4>

МУЗИЧНА ОСВІТА І ВИХОВАННЯ ШКОЛЯРІВ В ЯПОНІЇ

Бедрій Н.І., здобувач ступеня вищої освіти «бакалавр»
Науковий керівник: Белінська Т.В., кандидат педагогічних наук, доцент
Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла
Коцюбинського

В умовах глобалізації та взаємодії різних культур, музична освіта в Японії набуває нових форм і напрямків, інтегруючи елементи як традиційної

японської, так і західної музики. Це не лише сприяє збереженню культурної спадщини, але й дозволяє молодому поколінню отримувати знання і навички, які можуть бути застосовані в різних сферах життя. Вивчення досвіду музичної освіти в Японії є надзвичайно актуальним і важливим для подальшого розвитку освітніх практик у світовому контексті, оскільки воно дозволяє зрозуміти, як музика може впливати на особистісний розвиток школярів, їхню соціалізацію та адаптацію в швидко змінюючому світі. Сучасний світовий досвід в галузі мистецької освіти є надзвичайно важливим для соціокультурного зростання особистості, вдосконалення кращих людських якостей, творчого вирішення багатьох суспільних та виробничих проблем [3, с. 249].

Аналітичний огляд наукової та спеціальної музичної літератури показав, що питання освітньої політики в сучасній Японії досліджують українські вчені, зокрема В. Пронніков, В. Ладанов, О. Михайличенко, Ю. Михайлова, Н. Репетюк, В. Кравець. Художньому і музичному вихованню як органічному компоненту шкільної освіти в Японії присвячені праці українських вчених: О. Солдатенка, М. Хормейстера, І. Жукової, О. Сердюка, та ін. Але питання висвітлення концепції музичного виховання і навчання, що застосовуються для розвитку музичних здібностей учнів в Японії і досвід науковців та вчителів-практиків, які працюють у цій галузі, zostалися поза увагою дослідників.

Музичне виховання відіграє важливу роль у розвитку емоційної сфери дитини. З музичною діяльністю пов'язані механізми емоційної регуляції, формування уяви та образного мислення. Музика здатна впливати на формування характеру, емоційної чутливості та соціальної адаптації. З психологічної точки зору, навчання музиці розвиває концентрацію уваги, пам'ять і здатність до самоорганізації [5].

Система музичної освіти в Японії є глибоко інтегрованою у загальний освітній процес і має на меті не тільки розвиток музичних навичок, але й гармонійне виховання особистості, що відповідає культурним традиціям країни. Музична освіта в Японії розвивалася на основі як національних, так і західних моделей, що дозволило створити унікальну синтезовану систему.

У початковій та середній школі музика є обов'язковим предметом. Починаючи з молодших класів, діти вивчають базові музичні поняття, такі як нотна грамота, ритміка, а також мають можливість практично опановувати різні музичні інструменти. Теоретична частина музичної

освіти включає вивчення музичної історії та культури. Школярі отримують знання про основні етапи розвитку японської та світової музики, знайомляться з ключовими композиторами та жанрами. Особливу увагу приділяють хоровому співу та ансамблевій грі. Крім того, вивчається не лише класична музика, але й популярна музика, що допомагає краще розуміти культурний контекст.

Практичні заняття, які є основою музичної освіти в Японії, включають індивідуальні та колективні форми навчання. Діти грають на інструментах, співають у хорах і беруть участь у шкільних оркестрах. Виконання музичних творів відбувається як на уроках, так і на різноманітних шкільних заходах, що стимулює розвиток сценічної майстерності та колективної відповідальності.

Музика в японських школах також виконує важливу роль у розвитку творчих здібностей учнів. У процесі навчання діти навчаються музичній теорії, грі на інструментах, співу, а також імпровізації. Ці практики сприяють формуванню креативного мислення, яке є важливим аспектом у сучасному світі, де інновації і здатність до адаптації є ключовими для успіху. Вивчення музики стимулює розвиток уяви та виразності, що дозволяє дітям самовиражатися через різноманітні музичні форми [6].

Однією з важливих рис японської музичної освіти є її технологічна підтримка. Уроки музики часто супроводжуються використанням сучасних мультимедійних засобів, інтерактивних навчальних програм і симуляторів музичних інструментів. Це не лише робить навчальний процес цікавішим, але й допомагає учням більш глибоко розуміти музичні концепції [4].

Ще однією важливою особливістю є акцент на колективному виконанні. Хорові виступи та ансамблі розвивають у дітей почуття взаємодії та важливості командної роботи. Така практика допомагає сформувати соціальні навички та розуміння важливості кожної ролі в колективі. Необхідність впровадження соціокультурної діяльності хорових колективів підкреслюється насамперед тим, що хоровий спів як виконавська форма музичного мистецтва може розвиватися лише за умови концертної діяльності [2]. Водночас поряд з вокальним вихованням відбувається формування моральних цінностей, почуття колективізму, що якісно впливає на розвиток духовної сфери сучасного молодого покоління [7].

Освіта повинна надавати можливості для вивчення різних музичних жанрів, інструментів та стилів, що дозволяє учням знайти свій шлях у

музиці. Практичні заняття з музики, навчання грі на інструментах і співу мають стати невід'ємною частиною навчального процесу.

В умовах сучасного світу важливою метою музичної освіти є також інтеграція новітніх технологій у навчальний процес. Використання цифрових інструментів, програм для створення та обробки музики, онлайн-ресурсів та платформ для навчання створює нові можливості для учнів. Це не лише розширює їхній кругозір, а й готує до сучасних вимог музичної індустрії [9]. У даному випадку мова йде про інновації у навчанні. Саме поняття «інновація» означає оновлення, зміна, привнесення нових ідей; новоутворення як відносно нове явище [1].

Застосування цифрових інструментів, таких як програмне забезпечення для створення музики, електронні інструменти та інтерактивні додатки, дозволяє учням експериментувати зі звуком і створювати власні композиції. Це стимулює їхню творчу активність і допомагає розвивати музичний слух. Інноваційні методи навчання в музичній освіті акцентують увагу на використанні нових технологій і підходів. Серед них виділяються [6]:

1. Змішане навчання (Blended Learning) – підхід поєднує традиційні методи навчання з онлайн-ресурсами, дозволяючи учням вчитися у зручному для них темпі. Змішане навчання може включати відеоуроки, онлайн-курси та інтерактивні платформи, що забезпечують доступ до великої кількості навчальних матеріалів.
2. Проектне навчання – використання підходу дозволяє учням працювати над реальними музичними проектами, що включають дослідження, створення, презентацію та виконання. Це не лише розвиває їхні музичні навички, але й сприяє формуванню критичного мислення, креативності та навичок самостійної роботи.
3. Сучасні підходи до музичного навчання включають інтеграцію музики з іншими видами мистецтв, такими як танець, театр, живопис. Це сприяє розвитку багатогранної творчої особистості та дозволяє учням бачити зв'язок між різними формами мистецтва.

Використання інтерактивних та інноваційних методів у музичному навчанні в Японії робить процес навчання більш динамічним, ефективним і привабливим для учнів. Поєднання традиційних цінностей з сучасними підходами дозволяє формувати нове покоління музикантів, здатних творчо виражатися, працювати в команді та адаптуватися до швидко змінюваного

світу музичної індустрії. Цей підхід відкриває нові горизонти для розвитку музичного мистецтва та сприяє формуванню активних і свідомих громадян.

Таким чином, мета та завдання музичної освіти в Японії є багатогранними та охоплюють різні аспекти особистісного розвитку. Вона сприяє формуванню музичних здібностей, естетичних смаків, соціальних навичок та емоційної зрілості учнів. Музична освіта не лише навчає, але й виховує, формуючи свідомих і відповідальних громадян, здатних не лише творити, а й цінувати мистецтво. Хоча система музичної освіти в Японії є доволі ефективною, але деякі аспекти викликають дискусії. Наприклад, колективний підхід до навчання часто не дає можливості для індивідуального розвитку особливо обдарованих дітей. Важливою перспективою розвитку системи музичної освіти є впровадження більш гнучких підходів, які дозволять враховувати індивідуальні потреби та здібності кожного учня. Але, можемо констатувати, що музична освіта в Японії є невід'ємною частиною шкільної програми, яка сприяє гармонійному розвитку особистості через інтеграцію традиційного та сучасного підходів.

Список використаних джерел:

1. Білозерська Г. О., Сізова Н. С., Кравцова Н. Є., Белінська Т. В., Газінська О. В. Формування готовності майбутніх педагогів-музикантів до мистецької інноваційної діяльності. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*. 2024. Вип. 97. С. 20-25.
2. Білозерська Г. О., Кравцова Н. Є., Белінська Т. В., Кушнір К. В., Будяк В. В. Професійно-орієнтована підготовка майбутнього вчителя-музиканта до здійснення соціокультурної діяльності засобами хорового мистецтва. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*. 2024. Вип.98. С. 18-22.
3. Василевська-Скупа Л.П. Соціокультурний розвиток особистості засобами мистецтва (світовий досвід). *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: Методологія, теорія, досвід, проблеми* : Зб. наук. праць. Київ-Вінниця, 2010. Вип. 24. С. 246-249.
4. Волинець Л. Загальна мистецька освіта в середній школі Данії. *Мистецтво та освіта*. 2005. № 2. С. 25–28.
5. Іраклієнко В. Взаємодія формальної і неформальної освіти учнів сільської школи. *Імідж сучасного педагога*. 2012. № 4. С. 59–61.
6. Навчання дітей музиці. Музична освіта і розвиток дітей. *Навчально-методичний кабінет*. 2014. URL: <http://ped-kopilka.com.ua/pedagogika/obuchenie-detei-muzyke-muzykalnoe-obrazovanie-i-razvitie-detei.html>.

7. Сідорова І., Дабіжа К., Остапчук Л., Плакидюк О., Стребкова Д. Принципи підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до основних етапів вокально-хорової роботи в школі. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2020. Вип 30, том 4. с.204-209.
8. Солдатенко О. І. Застосування технології розвиваючого навчання для раннього музичного виховання у школах Судзукі. Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді: Зб. наук. праць. Тематичний випуск «Вища освіта в контексті інтеграції до європейського освітнього простору». (Київ, 23-25 лист. 2017). Київ, 2017. С. 527-536.
9. Троєльнікова Л.О. Роль сім'ї в художній освіті підростаючого покоління Японії. *Актуальні філософські та культурологічні проблеми сучасності*. 2004. Вип. 13. С. 211–216.

МИСТЕЦЬКА ОСВІТА В КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ВИМОГ

Белінська Т.В., кандидат педагогічних наук, доцент

Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла
Коцюбинського

Мистецька освіта є одним із ключових компонентів формування особистості, що сприяє розвитку креативності, емоційного інтелекту та здатності до культурної самореалізації. У сучасному світі інтеграція стала основним принципом організації освітнього процесу, оскільки вона дозволяє поєднувати знання, вміння та цінності з різних сфер для створення цілісної картини світу. Інтеграційні вимоги змінюють підхід до викладання мистецьких дисциплін, спрямовуючи їх на формування міждисциплінарних компетентностей учнів і здобувачів вищої освіти.

Інтеграція в освіті є віддзеркаленням тих тенденцій, які характеризують нині всі сфери людської діяльності [2]. Інтеграція в мистецькій освіті є важливим інструментом для формування цілісного підходу до навчання, який сприяє розвитку творчих, критичних і соціальних компетентностей у здобувачів освіти. Вона забезпечує взаємодію різних видів мистецтва, їх поєднання з іншими навчальними дисциплінами та включення сучасних технологій у процес навчання.

Так, наприклад, у тлумачному словнику Оксфордського університету інтеграцію розглядають як «акт чи процес поєднання двох чи більше частин таким чином, щоб вони функціонували разом» [8, с. 675]. У педагогічному